

დანართი

მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების უმაღლესი განათლების
დარგობრივი მახასიათებელი

უმაღლესი განათლების I და II საფეხური

ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს VI და VII დონეები

I. შესავალი

წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებელი წარმოადგენს აკადემიური განათლების სტანდარტს, რომელიც მუსიკის სფეროს უმაღლესი განათლების I და II საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამებისათვის განსაზღვრავს კვალიფიკაციის მისანიჭებლად აუცილებელი სწავლის შედეგების მინიმალურ მოთხოვნებს, მათ მისაღწევად საჭირო სწავლება-სწავლის, შეფასების მიდგომებს და სხვა არსებით მახასიათებლებს.

ინგლისურ ენაზე წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებლის დასახელებაა Subject Benchmark Statement of Music and Performing Art.

წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებლის მიზანია ხელი შეუწყოს სამუსიკო განათლების საბაკალავრო (I საფეხური), სამაგისტრო (II საფეხური) საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებას, სტუდენტთა მობილობას, მინიჭებული კვალიფიკაციის საერთაშორისო დონეზე აღიარებას და დასაქმებას.

ამავდროულად, დარგობრივი მახასიათებელი წარმოადგენს ზოგად გზამკვლევს და არა ეროვნულ კურიკულუმს ან სწავლება-სწავლისა და შეფასების უნიფიცირებული მიდგომების ჩამონათვალს. ის არის ზოგადი ჩარჩო, რომელიც იძლევა მოქნილი საგანმანათლებლო პროგრამების შექმნის, ასევე შემდგომი განვითარების შესაძლებლობას სფეროს სპეციალისტებთან შეთანხმებული საზღვრების ფარგლებში.

დარგობრივი მახასიათებელი განსაზღვრავს იმ ცოდნის, უნარების, პასუხისმგებლობისა და ავტონომიურობის მინიმალურ სავალდებულო სტანდარტს, რომელსაც პირი უნდა აკმაყოფილებდეს საბაკალავრო/სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულებისას.

წინამდებარე უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლის მოქმედების ვადა განისაზღვრება 7 წლით ან/და საჭიროებისამებრ ექვემდებარება სფეროს სპეციალისტების მიერ გადახედვას.

წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებელი რეკომენდებულია:

- საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავება-განვითარებასა და განხორციელებაში ჩართული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების აკადემიური, მოწვეული და ადმინისტრაციული პერსონალისთვის;
- აბიტურიენტებისთვის, რომლებიც არჩევენს აკეთებენ უმაღლეს სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამებზე;
- სტუდენტებისთვის, რომლებიც უმაღლესი განათლების 1-ელ და მე-2 საფეხურზე სწავლობენ სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამებზე;

- ადგილობრივი და უცხოელი სტუდენტებისთვის, რომელთაც მობილობის, გაცვლითი პროგრამებისა და პროექტების ფარგლებში განზრახული აქვთ სწავლა განაგრძონ შესაბამის საგანმანათლებლო პროგრამებზე;
- დამსაქმებელთათვის, რომლებიც დაინტერესებული არიან წინამდებარე დარგობრივი მახასიათებლის შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა დასაქმებით;
- განათლების სფეროს ექსპერტებისთვის, რომლებსაც პერიოდულად ევალებათ სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასება, მონიტორინგი ან აკრედიტაციის მოქმედ სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა;
- აკრედიტაციის, ავტორიზაციისა და აპელაციის საბჭოს წევრებისთვის, რომლებიც მონაწილეობენ საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასებისა და აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელში გათვალისწინებულია დეტალური სფეროს „სამუსიკო ხელოვნების“ სპეციფიკა და დარგობრივი მახასიათებლები. კვალიფიკაცია „სამუსიკო ხელოვნება“ გათვალისწინებული იყო საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 10 დეკემბერის N 120/ნ ბრძანებით დამტკიცებულ ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოში, თუმცა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით დამტკიცებულ განახლებულ სწავლის სფეროების კლასიფიკატორში აღნიშნული სფერო გადატანილ იქნა მე-3 სვეტში, რომელიც განკუთვნილია პროფესიული საფეხურის კვალიფიკაციებისთვის. აღნიშნული გადაწყვეტილებით არ იქნა გაზიარებული მსოფლიოში საყოველთაოდ მიღებული პრაქტიკა, რომელიც საშუალებას იძლევა უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურზე იქნას მინიჭებული სამუსიკო ხელოვნების ბაკალავრის, მაგისტრისა და დოქტორის კვალიფიკაციები.

სამუსიკო ხელოვნების საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამები სამუსიკო სფეროს ინტერდისციპლინური პროგრამებია ინტერდისციპლინური კომპონენტებით. შესაბამისად, საეთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებითა და დოკუმენტის შემუშავებელი ჯგუფის წევრების მოსაზრებით, სწავლის სფეროების კლასიფიკატორში დეტალური სფეროს 0215 მუსიკა და საშემსრულებლო ხელოვნება 1-ელ სვეტში არსებული სფეროების ჩამონათვალს უნდა დაემატოს „სამუსიკო ხელოვნება“.

უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელში, სფეროს სპეციალისტების გადაწყვეტილებით, დეტალური სფეროს „0215.1.8 საშემსრულებლო ხელოვნება Performing Arts (საორკესტრო საკრავები, სოლო აკადემიური სიმღერა/ ვოკალის ხელოვნება, კლავიშებიანი საკრავები, ჯაზ-ორკესტრის საკრავები, ჯაზ-ვოკალი, პოპ-

ვოკალი) ფორმულირება უნდა შეიცვალოს და დაზუსტდეს უმაღლესი სამუსიკო განათლების ეროვნული და საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით და ჩამოყალიბდეს შემდეგი ფორმულირებით: 0215.1.8 საშემსრულებლო ხელოვნება (სიმებიანი საკრავები/ჩასაბერი საკრავები/დასარტყამი საკრავები/ვოკალი/საგუნდო დირიჟორობა/საოპერო-სიმფონიური დირიჟორობა/კონცერტმაისტერობა/კლავიშიანი საკრავები/ჯაზ-ორკესტრის საკრავები/ჯაზ-ვოკალი/პოპ-მუსიკა/ტრადიციული მუსიკის შემსრულებლობა/ძველებური მუსიკალური საკრავები). Performing Arts (String Instruments/Wind Instruments/Percussion/Vocal Arts /Choral Conducting /Opera and Orchestral Conducting/Collaborative Piano/ Keyboard Instruments/Jazz Orchestra Instruments/Jazz Vocal/Pop-Music/Performance of Traditional Music/Historical Instruments). (აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდგომ). ფრჩხილებში მითითებული მიმართულებებით შესაძლებელია განხორციელდეს დამოუკიდებელი საგანმანათლებლო პროგრამები ან მოდულები. ფრჩხილებში მითითებული სწავლის სფეროების დაკონკრეტება აღნიშნული სწავლის სფეროს შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი დაწესებულებებისთვის წარმოადგენს დამატებით მითითებას სფეროში საგანმანათლებლო პროგრამების გავრცელებული პროფილების შესახებ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს ინიცირებით, ცვლილება უნდა შევიდეს სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის მე-4 მუხლის მე-6 პუნქტში და ფორმულირება ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად: „ნ. კლასიფიკატორის დეტალურ სფეროებში განთავსებულ სწავლის სფეროებში ფრჩხილებში არსებული მითითებები/ ტერმინები არ აისახება კვალიფიკაციის სახელწოდებაში. (გარდა 0215 მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების დეტალურ სფეროში შემავალი სწავლის სფეროებისა).“ მაგალითად: სამუსიკო ხელოვნების ბაკალავრი საშემსრულებლო ხელოვნებაში (სიმებიანი საკრავები). (აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდგომ).

ასევე, დარგობრივი მახასიათებლის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრების გადაწყვეტილებით რამდენადაც აღნიშნული სფეროს სახელწოდება შინაარსობრივად აჯგუფებს დირიჟორობასთან დაკავშირებულ ყველა დეტალურ სფეროს, ზემოაღნიშნული ცვლილების საფუძველზე სწავლის სფეროების კლასიფიკატორიდან ამოღებულ უნდა იქნეს დეტალური სფერო: „ 0215.1.18 სიმფონიური ორკესტრის დირიჟორობა Orchestral Conducting” და 0215.1.14 აკადემიური გუნდის დირიჟორობა Choral Conducting”.

ზემოაღნიშნული უნდა დარეგულირდეს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით (აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდგომ).

II. სწავლის სფეროს აღწერა

მუსიკა შემოქმედებითი, პრაქტიკული, სამეცნიერო-კვლევითი და ინტელექტუალური საქმიანობის სფეროა, რომელსაც გააჩნია არამატერიალური და მატერიალური განზომილება. ის უდიდეს გავლენას ახდენს ადამიანისა და საზოგადოების ცხოვრებასა და ცნობიერებაზე, მორალური და სულიერი ფასეულობების ჩამოყალიბებაზე, ზემოქმედებს ემოციებზე, ფსიქიკასა და ქცევაზე.

მუსიკა, იმავდროულად, გამოხატვისა და კომუნიკაციის უნიკალური საშუალებაა, რომელიც თავისი სპეციფიკიდან გამომდინარე, ყოველგვარი ბარიერის გარეშე უზრუნველყოფს სხვადასხვა კულტურის, გამოცდილების, შესაძლებლობებისა და ასაკის ადამიანებისა და საზოგადოებების ურთიერთობას.

მუსიკა, თავისი არსით, ინტერ და მულტიდისციპლინური, გლობალური და მულტიკულტურული დარგია და სცდება ხელოვნების სფეროს ფარგლებს. კაცობრიობის კულტურის ისტორიაში საკუთარი არავერბალური, ფიზიკური, ინტელექტუალური თუ ემოციური საკომუნიკაციო სისტემების გავლენების წყალობით იგი არაერთგზის გამხდარა ფილოსოფიის, ესთეტიკის, რელიგიის, მედიცინის, ფიზიკის, პედაგოგიკის, ისტორიის, ფსიქოლოგიის, პოლიტიკის მეცნიერებებისა და სხვა მრავალი დარგის შესწავლისა და კვლევის საგანი. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მუსიკის შესწავლა არსებითი მნიშვნელობისაა უმაღლესი განათლების საფეხურზე.

მუსიკას მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს როგორც ადგილობრივ, ისე გლობალურ ეკონომიკაში.

თავად მუსიკალური შემოქმედების სპეციფიკა, მისი კანონზომიერებები, გამომსახველობითი საშუალებები და მათი ევოლუცია, საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფორმები ხანგრძლივი და თანმიმდევრული შესწავლის საგანია.

ტერმინი *უმაღლესი სამუსიკო განათლება* გამოიყენება უმაღლესი განათლების კონტექსტში განხორციელებული მუსიკის სწავლების განმარტებისთვის, რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, მიმართულია ფართო ცოდნისა და ხედვის, მრავალმხრივი შემოქმედებითი, ანალიტიკური და პრაქტიკული უნარების მქონე სპეციალისტის აღზრდისკენ.

უმაღლესი სამუსიკო განათლების მიზანია ხარისხიანი სამუსიკო განათლების უზრუნველყოფა და სწავლებისთვის ისეთი გარემოს შექმნა, რომელიც ხელს უწყობს განათლებული, მოაზროვნე, მრავალმხრივი, ინოვაციური და ფართო ხედვის მქონე მუსიკოსის აღზრდას ანალიტიკური, თანამშრომლობისა და კომუნიკაციის უნარებით; ასევე აკადემიური, შემოქმედებითი და კვლევითი პროცესების ხელშეწყობას, ცოდნის მიებას, კრიტიკულ და ინოვაციურ აზროვნებას, ღია დიალოგისთვის მზაობას და

თითოეული სტუდენტის თვითმყოფად, კონკურენტუნარიან შემოქმედად ჩამოყალიბებას.

შესაბამისად, ფართო გაგებით, უმაღლესი სამუსიკო განათლება გულისხმობს:

- შემოქმედებით და საშემსრულებლო პრაქტიკას (კომპოზიცია, შესრულება, იმპროვიზაცია, არანჟირება, პროდიუსინგი);
- მუსიკის, როგორც ენის და ტექსტის შესწავლას (ნოტაცია, ხმოვანება, მუსიკის თეორია);
- მუსიკის კულტურული და სოციალური კონტექსტების შესწავლასა და კვლევას (ისტორიულსა და თანამედროვეს);
- მუსიკის, როგორც გამოყენებითი სფეროს შესწავლას (კინო, თეატრი, ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა და სხვ.);
- მუსიკის საშუალებით საზოგადოებრივი სიკეთის შექმნას.

სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამა შესაძლოა ასევე მოიცავდეს პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად აუცილებელი შესაბამისი კომპონენტების სწავლებას შემდეგი სფეროებიდან: ანთროპოლოგია, ეთნოლოგია, ლიტურგიკა, მენეჯმენტი/ბიზნესი, ეკონომიკა, ცეკვა, დრამა, ინჟინერია, ჯანდაცვა, ისტორია, უცხო ენა, ლინგვისტიკა, ლიტერატურა, ფილოსოფია, ფიზიკა, ფსიქოლოგია, სოციოლოგია, ტექნოლოგია, ეკოსისტემები და სხვ.

უმაღლესი განათლების სხვადასხვა საფეხურზე სამუსიკო განათლების სფეროში კვალიფიკაციების მიღება შესაძლებელია უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, რომლებიც ახორციელებენ წინამდებარე უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლით დაფარულ საგანმანათლებლო პროგრამებს.

შინაარსისა და მოცულობის თვალსაზრისით მუსიკის პროგრამები მრავალფეროვანია: პროგრამების ნაწილი ორიენტირებულია სტუდენტების საშემსრულებლო, მუსიკოლოგიური და საკომპოზიტორო კარიერისთვის მომზადებაზე, ხოლო ნაწილი ინტრა და ინტერდისციპლინური პროგრამებია.

უმაღლეს სამუსიკო განათლებაში მაღალმხატვრული არტისტიზმის განვითარება მხოლოდ ტექნიკურ და ინტელექტუალურ წვრთნაზე არ არის დამოკიდებული, არამედ სტუდენტის, როგორც მუსიკოსის შინაგანი სიმწიფის უზრუნველყოფაზეც, რაც მომზადების ხანგრძლივ და შრომატევად პროცესს გულისხმობს.

უმაღლესი განათლების შესახებ კანონისა და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 30 სექტემბერის №206/ნ ბრძანების შესაბამისად სამუსიკო ხელოვნების სფეროში საბაკალავრო სწავლება შესაძლოა

მოიცავდეს არანაკლებ 180 ECTS ან 240 ECTS კრედიტს, ხოლო სამაგისტრო სწავლება არანაკლებ 120 ECTS კრედიტს.

2.1. დასაქმების სფერო

აკადემიური ხარისხი სამუსიკო განათლებაში კურსდამთავრებულს დასაქმების თვალსაზრისით ფართო სპექტრის არჩევანით უზრუნველყოფს. მუსიკის პროგრამების კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ საკუთარი კარიერა დაუკავშირონ: სხვადასხვა სტილის მუსიკის სოლო, საანსამბლო, საგუნდო, საორკესტრო შემსრულებლობას, კომპოზიციას, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში - პედაგოგიკას (სკოლამდელი აღზრდის, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სპეციალიზებულ სამუსიკო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში), აუდიო ხელოვნებას, ხმის ინჟინერიას, მუსიკის ტექნოლოგიას, მუსიკის ჟურნალისტიკას, მუსიკალურ გამომცემლობებს, ტელე და რადიო მაუწყებლობას, ციფრულ მედიას, მუსიკის მენეჯმენტს, ხმის ჩამწერ ინდუსტრიას, მუსიკის პროდიუსირებას/წარმოებას, სათემო მუსიკას, ლიტურგიკურ პრაქტიკას, მუსიკის თერაპიას და სხვ. განათლების შემდგომ საფეხურებზე სწავლის გაგრძელების შემთხვევაში, კურსდამთავრებულები დასაქმდებიან აკადემიურ და კვლევით სტრუქტურებში, კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრებში. კურსდამთავრებულები ასევე შესაძლებელია დასაქმდნენ სამუსიკო სფეროს ადმინისტრატორის, კონსულტანტის, სფეროს პოლიტიკისა და სტრატეგიის შემქმნელების პოზიციებზე და სხვ. მუსიკის პროგრამების კურსდამთავრებულების დასაქმება მხოლოდ მუსიკალური კარიერით არ შემოიფარგლება - ისინი შეძლებენ საკუთარი შესაძლებლობების რეალიზებას ფინანსურ, საგანმანათლებლო, მედია, ინდუსტრიულ, ტექნოლოგიურ, საზოგადო სფეროებსა და მესამე სექტორში.

III. სწავლის შედეგები

წინამდებარე თავში განსაზღვრულია ბაკალავრიატის და მაგისტრატურის საფეხურის კურსდამთავრებულთა მინიმალური სავალდებულო სწავლის შედეგები, საგანმანათლებლო დაწესებულება უფლებამოსილია პროგრამის მიზნებიდან და შინაარსიდან გამომდინარე უფრო მაღალი დონის სწავლის შედეგებიც განსაზღვროს. უმაღლესი განათლების I და II საფეხურის სწავლის შედეგების უნარის კომპონენტში

გამოყოფილია როგორც ყველა მიმართულებისთვის სავალდებულო უნარები, ასევე ცალ-ცალკე პუნქტებად დაკონკრეტებულია სპეციფიკური უნარები, რომელებიც მოეთხოვება მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების შესაბამისი სპეციალიზაციის კურსდამთავრებულს.

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, ასევე უფლებამოსილია შემდეგი კომპონენტების: ცოდნა და გაცნობიერება, უნარი, პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა - გათვალისწინებით, სწავლის შედეგები სამ კატეგორიად დაყოფის გარეშე ჩამოაყალიბოს.

3.1. ბაკალავრიატის საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა სწავლის შედეგები

ცოდნა და გაცნობიერება კურსდამთავრებული:

- ახდენს მუსიკის ისტორიის ძირითადი ეტაპების, უმნიშვნელოვანესი სტილებისა და ჟანრების და მათთან დაკავშირებული მუსიკალური მასალის ცოდნის დემონსტრირებას;
- ავლენს მასალის ფართო სპექტრისა და მასთან დაკავშირებული (ვერბალური/სანოტო და სხვა) კონცეფციების, ტექსტების და/ან რესურსების ცოდნას.
- აღწერს და განსაზღვრავს მუსიკის ისტორიულ, სოციალურ-კულტურულ კონტექსტებთან, მისი განვითარების და სახეცვლის სხვადასხვა ფაქტორებთან მიმართებაში, მუსიკის ადგილს, როლსა და მნიშვნელობას ადამიანის ცხოვრებაში.

უნარი:

- ინტერპრეტირებს სხვადასხვა სტილის, ჟანრის და ეპოქის მუსიკას.
- მოძიებული ინფორმაციის/მასალის შესწავლის/ანალიზის საფუძველზე, აკადემიური სტანდარტების დაცვით ქმნის და/ან ამზადებს საკონცერტო პროგრამას /ნაშრომს/პროექტს/პორტფოლიოს და ახდენს მათ პრეზენტირებას.
- ახდენს სხვადასხვა გამომსახველობითი საშუალებებით საკუთარი ნამუშევრის, მუსიკალური იდეების/მასალის გენერირებას და რეალიზებას;

პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა

- განსაზღვრავს საკუთარი სწავლის საჭიროებებს, დამოუკიდებლად მართავს საკუთარი სწავლის პროცესს;
- პროფესიულ საქმიანობაში იცავს ეთიკის პრინციპებს; ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის პრინციპების დაცვით თანამშრომლობს მუსიკისა და/ან ხელოვნების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლებთან.

3.2. მაგისტრატურის საფეხურის კურსდამთავრებულთა სწავლის შედეგები

ცოდნა და გაცნობიერება

კურსდამთავრებული:

- ავლენს მუსიკის სხვადასხვა ჟანრის, სტილისა და ეპოქის, კულტურული თავისებურებებისა და ტრადიციების სიღრმისეულ ცოდნას.
- ავლენს მხატვრული ჩანაფიქრის გამოხატვისთვის საჭირო მუსიკის გამომსახველობითი საშუალებების სიღრმისეულ ცოდნას.

უნარი

- იყენებს მრავალფეროვან ინტერაქციულ ფორმებს სხვადასხვა აუდიტორიასთან ურთიერთობისათვის;
- ინფორმაციული და/ან საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა და სფეროსთვის სპეციფიკური შემოქმედებითი/კვლევის მეთოდების გამოყენებით ასრულებს და/ან ქმნის ტექსტურ/მუსიკალურ შემოქმედებით/კვლევით/საშემსრულებლო ნაშრომს/პროექტს/კონცერტს/პორტფოლიოს და ახდენს მის პრეზენტირებას;
- სხვადასხვა ჟანრის, სტილისა და ეპოქის, კულტურული თავისებურებებისა და ტრადიციების გათვალისწინებით/ სხვადასხვა გამომსახველი საშუალებების გამოყენებით და დამოუკიდებლობის მაღალი ხარისხით ახდენს შემოქმედებითი იდეის/მასალის/კონცეფციების გენერირებას/ ინტერპრეტირებასა და რეალიზებას;
- ახდენს საკუთარი ცოდნის ინტეგრირებას ახალ და/ან უცნობ და ცვალებად გარემოში და დამოუკიდებლად გადაჭრის სხვადასხვა სირთულის ამოცანას.

პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა

- იცავს პროფესიული ეთიკისა და აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპებს;
- ადაპტირდება ახალ და ცვალებად გარემოში, ავლენს დროისა და სტრესის მართვის უნარებს;
- საქმიანობისას ავლენს პასუხისმგებლობას და გუნდური მუშაობის უნარს.

IV. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია

წინამდებარე კვალიფიკაციების დასახელებებში განსაზღვრული ცვლილებები განპირობებულია ევროპის უმაღლესი განათლების სივრცეში არსებული საუკეთესო გამოცდილების გაზიარების, ჰარმონიზებისა და ინტერნაციონალიზაციის პროცესების ხელშეწყობისათვის; ასევე, კომპეტენციასა და დასაქმებაზე ორიენტირებული მრავალფეროვანი უმაღლესი საგანმანათლებლო სისტემის გაძლიერების მიზნებისათვის.

უმაღლესი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნები, შინაარსი და სწავლის შედეგები უნდა შეესაბამებოდეს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს შესაბამისი დონისათვის (მე-6/ მე-7) განზოგადებულ სწავლის შედეგებს.

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით დამტკიცებული სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის შესამაბისად სამუსიკო ხელოვნების უმაღლესი განათლების 1-ელ და მე-2 საფეხურებზე მისანიჭებელი კვალიფიკაციის დასახელებების სახით შესაძლებელია გამოყენებულ იქნას:

- სამუსიკო ხელოვნების ბაკალავრი *დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით Bachelor of Music (Bmus)- Field of study*. აღნიშნული კვალიფიკაციის მიმნიჭებელი საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია დარგობრივ, სპეციფიკურ საგანმანათლებლო კომპონენტების ერთობლიობაზე და შესაძლოა შედარებით მცირე მოცულობით ითვალისწინებდეს ზოგადსაუნივერსიტეტო/ლიბერალური განათლების დისციპლინების/კომპონენტების სწვლებას და შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 180 ECTS კრედიტის ფარგლებში.
- სამუსიკო ხელოვნების მაგისტრი *დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით Master of Music (Mmus) – Field of study*. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია დარგობრივ, სპეციფიკურ საგანმანათლებლო კომპონენტების ერთობლიობაზე და შესაძლებელია ნაცვლად საკვალიფიკაციო (სამაგისტრო) ნაშრომისა ითვალისწინებდეს შემოქმედებით-

საშემსრულებლო პროექტის პრეზენტაციას/პორტფოლიოს არანაკლებ 120 ECTS კრედიტის ფარგლებში.

მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს გადაწყვეტილებითა და ევროპის უმაღლესი განათლების სივრცეში აპრობირებული საუკეთესო გამოცდილების გათვალისწინებით, მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების დეტალურ სფეროში უმაღლესი სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში, ასევე შესაძლებელი უნდა იყოს შემდეგი კვალიფიკაციების მინიჭება:

- **ჰუმანიტარული მეცნიერებების ბაკალავრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით** Bachelor of Arts (BA)- Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია როგორც დარგობრივი, სპეციფიკური სასწავლო კომპონენტების, ასევე ზოგადსაუნივერსიტეტო/ლიბერალური განათლების სასწავლო დისციპლინების/კომპონენტების ერთობლიობაზე და შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 240 ECTS კრედიტის ფარგლებში.
- **ჰუმანიტარული მეცნიერებების მაგისტრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით** Master of Arts (MA) – Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია როგორც დარგობრივი, სპეციფიკური სასწავლო, ასევე კვლევითი კომპონენტის/კომპონენტების ერთობლიობაზე და შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 120 ECTS კრედიტის მოცულობით.
- **ხელოვნების ბაკალავრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით** Bachelor of Fine Arts (BFA)- Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა მულტიდისციპლინურია, ეფუძნება კურიკულუმის გარკვეულ მოქნილობას და ინტერ და ინტრადისციპლინურ მიდგომას. პროგრამა ორიენტირებულია როგორც დარგობრივი, სპეციფიკური სასწავლო კომპონენტების, ასევე ზოგადსაუნივერსიტეტო/ლიბერალური განათლების სასწავლო დისციპლინების და კომპონენტების ერთობლიობაზე. შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 240 ECTS კრედიტის მოცულობით.
- **ხელოვნების მაგისტრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით** Master of Fine Arts (MFA) – Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა მულტიდისციპლინურია და ფოკუსირებულია დარგობრივი, სპეციფიკური კომპონენტების გაღრმავებაზე კვლევით კომპონენტთან ერთობლიობაში. შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 120 ECTS კრედიტის მოცულობით.

აღნიშნული უნდა დარეგულირდეს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით განახლებული სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის მე-4 მუხლში „ბაკალავრიატისა და

მაგისტრატურის საფეხურების შესაბამისი კვალიფიკაციების დასახელებები” და ვიწრო სფეროში 021 ხელოვნება შემავალ შემდეგ დეტალურ სფეროში 0215 მუსიკასთან დაკავშირებული სწავლის სფეროების შესაბამისი კვალიფიკაციის დასახელებების ფორმულირებები ჩამოყალიბდეს ზემოაღნიშნულის შესაბამისად. (აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდგომ).

V. სწავლა-სწავლებისა და შეფასების მეთოდები

უმაღლესი სამუსიკო განათლება ფოკუსირებულია სტუდენტისთვის ფართო და მრავალმხრივი ცოდნის მიცემასა და მასში შემოქმედებითი, ანალიტიკური და პრაქტიკული უნარების განვითარებაზე. ის ხშირად აერთიანებს ფორმალური და არაფორმალური სწავლების ელემენტებს. ასევე, გულისხმობს პროფესიულ გარემოში გამოცდილების სისტემატურ დაგროვებას.

5.1. სწავლა-სწავლების მეთოდები

მუსიკის სწავლება, განსაკუთრებით იქ, სადაც პრაქტიკული უნარების განვითარება ხდება, მოიცავს მნიშვნელოვან ინდივიდუალურ ან/და მცირე ჯგუფებში სწავლების კომპონენტს.

გარდა ინდივიდუალური სწავლებისა, სფეროს მნიშვნელოვანი სპეციფიკური სწავლების მეთოდია ე.წ. შერევითი/კოლაბორაციული სწავლება, რომელიც გულისხმობს საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტების, როგორც ჰორიზონტალურ, ასევე ვერტიკალურ ჭრილში შერევით სწავლებას. აღნიშნული მიდგომით სტუდენტთა მომზადება განსაკუთრებით ეფექტიანია საანსამბლო, საგუნდო, საორკესტრო კლასების, სტუდიო კლასების, ვორქშოპებისა და მასტერკლასების, ასევე შემოქმედებითი პროექტების დროს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სამუსიკო სახელოვნებო საგანმანათლებლო პროგრამა შესაძლებელია ითვალისწინებდეს სასწავლო კურსებს, რომლებიც ეფუძნება უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურის სტუდენტების შერევით/კოლაბორაციულ სწავლებას, რაც უნდა დარეგულირდეს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით დამტკიცებული სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის მე-6 მუხლით: „მუხლი 6. კლასიფიკატორის შესაბამისად უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება“ და უნდა დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-8 პუნქტი „8. სახელოვნებო საგანმანათლებლო პროგრამა შესაძლებელია ითვალისწინებდეს სასწავლო კურსებს, რომლებიც ეფუძნება უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურის

სტუდენტების შერევით/კოლაბორაციულ სწავლებას”. (აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდგომ).

უმაღლესი სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში სწავლება-სწავლის მეთოდები შესაძლებელია მრავალგვარი იყოს. სფეროს განვითარების დინამიკიდან გამომდინარე, მუდმივად ახლდება სწავლება-სწავლის მეთოდოლოგია.

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უფლებამოსილია ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან შერჩეული ან სხვა მეთოდები გამოიყენოს.

ფართოდ გამოყენებული სწავლება-სწავლის მეთოდებია:

- ინდივიდუალური სწავლების მეთოდი/ ხელმძღვანელობა;
- ჯგუფური სწავლების მეთოდი (ლექცია, პრაქტიკუმი, სემინარი, თანატოლებისაგნ სწავლა/ ურთიერთსწავლება, სტუდიო კლასი, ლაბორატორიული მუშაობა, პერფორმანსი და სხვ.);
- ვორკშოპი;
- მასტერკლასი;
- სტაჟირება/პრაქტიკა;
- პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება;
- ელექტრონული სწავლება (სინქრონული, ასინქრონული, ჰიბრიდული);
- პრეზენტაცია;
- შემთხვევის ანალიზი;
- გონებრივი იერიში;
- და სხვ.

სასწავლო აქტივობის ტიპები: რეპერტუარის გარჩევა, რეპეტიცია, იმპროვიზაცია, ტექსტის კითხვა და ანალიზი, პრაქტიკული დაოსტატება, პერფორმანსი, შემოქმედებითი პროექტი, პრეზენტაცია, მასალების მოძიება, ჯგუფური მუშაობა ანალიზზე, თემების ინდივიდუალური გააზრება/რეფლექსია, შემსრულებლობის ინდივიდუალური/ჯგუფური გააზრება და რეფლექსია, დისკუსია/დებატები, სტუდიური მუშაობა, სხვათა სამუშაოს კონსტრუქციული კრიტიკა, ექსპედიცია, კლასიკური, აკუსტიკური და ელექტრო-აკუსტიკური კომპოზიცია, მუსიკალური ჩანაწერების რედაქტირება და სხვ.

5.2. შეფასების მეთოდები

უმაღლესი სამუსიკო განათლება ითვალისწინებს განმავითარებელ და განმსაზღვრელ შეფასებებს, რომელთა ეფექტიანობას მნიშვნელოვნად განაპირობებს სტუდენტის რეგულარული მონაწილეობა სასწავლო პროცესში. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უფლებამოსილია მის მიერ განსაზღვრულ სპეციფიკურ დისციპლინებში აღნუსხოს სტუდენტის დასწრება და დააწესოს დაშვებული გაცდენილი საათების ოპტიმალური ზღვარი, რაც არსებით როლს ასრულებს სწავლებისა და სწავლის მოსალოდნელი შედეგების მიღწევის საქმეში. ამასთან, უსდ-ს მიერ განსაზღვრულ დისციპლინებში დათქმული რაოდენობის საკონტაქტო საათებზე დასწრების დაკმაყოფილება დასკვნით გამოცდაზე დაშვების წინაპირობაა (გამონაკლისს წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის ან საქართველოს განათლებისა და შესაბამისი მარეგულირებელი სამინისტროს მიერ გამოცემული ბრძანებით დარეგულირებული შემთხვევები, რომლის ფარგლებშიც დაშვებული იქნება სასწავლო პროცესის სხვა ფორმით წარმართვა).

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებით სამუსიკო განათლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, შეფასების მეთოდად დაშვებულ უნდა იქნეს შემოქმედებითი/საშემსრულებლო პროექტის/ნამუშევრის შეფასება - "წარმატებით ჩააბარა/ჩააბარა/ვერ ჩააბარა" სისტემის მეშვეობით. აღნიშნული ცვლილების ინიცირება საბჭომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს 2022 წლის 6 ივლისს წარუდგინა წერილით (ცენტრში რეგისტრაციის N776820) უმაღლესი სამუსიკო განათლების შესახებ; სამინისტრომ გაიზიარა წარმოდგენილი ინიციატივა (2022 წლის 21 ოქტომბერს N1335566 წერილი) და დაადგინა, რომ „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებაში შევიდეს ცვლილება, რომლის თანახმად, სახელოვნებო მიმართულებით შესაძლებელია დაშვებულ იქნეს შემოქმედებითი/საშემსრულებლო პროექტის/ნამუშევრის შეფასება - „წარმატებით ჩააბარა/ჩააბარა/ვერ ჩააბარა“ სისტემის მეშვეობით. სადაც, წარმატებით ჩააბარა უტოლდება 91-100 ქულას, ჩააბარა უტოლდება 51-90 ქულას, ხოლო ვერ ჩააბარა - 50 ქულასა და ნაკლებს. მოცემულ შემთხვევაში, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უზრუნველყოფს აღნიშნული სისტემით მიღებული შეფასების გადაყვანას ამ ბრძანებით დადგენილ ქულობრივ სისტემაზე, რაც აისახება დიპლომის დანართში. (აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდგომ).

„წარმატებით ჩააბარა/ჩააბარა/ვერ ჩააბარა“ სისტემის მეშვეობით შესაძლებელია შეფასდეს ისეთი დისციპლინები რომლებიც უკავშირდება შემოქმედებითი საშემსრულებლო პროექტის/ნამუშევრის შეფასებას (მათ შორის საორკესტრო კლასის, კამერული კლასის, საგუნდო კლასის, სტუდიო კლასის, საოპერო მომზადების, ხალხური საშემსრულებლო და სხვა გუნდური შემსრულებლობის სპეციფიკის მქონე დისციპლინები).

განმავითარებელი და განმსაზღვრელი შეფასების მეთოდები შესაძლოა იყოს ერთკომპონენტური ან კომბინირებული (მაგ: ზეპირი და პრაქტიკული კომპონენტების ერთობლიობა). როგორც წესი, შეფასების ფორმები შემდეგნაირია:

- ღია კონცერტი;
- დახურული კონცერტი;
- ზეპირი გამოცდა;
- წერიტი გამოცდა;
- პრეზენტაცია;
- პროექტის წარდგენა;
- ურთიერთშეფასება;
- და სხვ.

VI. დამატებითი ინფორმაცია

6.1. პერსონალის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები

მუსიკის დარგობრივი მახასიათებლით განსაზღვრული საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების უზრუნველყოფა შეუძლია როგორც შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე აკადემიურ პერსონალს, ასევე სათანადო კომპეტენციების და გამოცდილების მქონე მოწვეულ სპეციალისტებს.

პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალი აქტიურად უნდა მონაწილეობდეს საგანმანათლებლო პროგრამის ინიცირების, შემუშავების, დანერგვისა და განვითარების პროცესში; უნდა უზრუნველყოფდეს მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას.

სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უფლებამოსილია პროგრამის განხორციელებაში ჩართოს შესაბამისი კომპეტენციისა და კვალიფიკაციის მქონე მოწვეული პერსონალი.

6.2. მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა

განათლების საერთაშორისო აკადემიური სტანდარტის შესაბამისად, უსდ-ში უნდა არსებობდეს სათანადო ინვენტარით აღჭურვილი სასწავლო ფართი, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს მუსიკის დაუფლების დარგობრივი მახასიათებლით განსაზღვრული საგანმანათლებლო პროგრამებში გაწერილი სწავლის, შემოქმედებითი საქმიანობისა და კვლევისათვის აუცილებელი გარემოსა და პირობების შექმნა; ასევე, დეკლარირებული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევა კონკრეტული დარგის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

კერძოდ:

- პროგრამის სპეციფიკიდან გამომდინარე თეორიული, პრაქტიკული და კვლევითი კომპონენტის განსახორციელებლად საჭირო ფართი და ინვენტარი;
- სარეპეტიციო და საკონცერტო სივრცე;
- საინფორმაციო-ტექნოლოგიური აღჭურვილობა და საკომუნიკაციო სისტემები;
- პროგრამის განსახორციელებლად საჭირო მუდმივად განახლებადი ბიბლიოთეკა, საერთაშორისო ელექტრონული საბიბლიოთეკო ბაზები;
- შესაბამისი სასწავლო ელექტრონული და მულტიმედიური მასალები;
- სხვა/დამატებითი მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებები, რომლებიც უზრუნველყოფს როგორც ადგილობრივი და საერთაშორისო შემოქმედებითი პროექტების/კვლევების სათანადოდ განხორციელებას, ასევე სწავლა-სწავლების, კულტურათაშორისი ცნობიერების, თავდაჯერებულობის და სხვა ტრანსფერული უნარების განვითარებას.

6.3. ინტერნაციონალიზაცია

საერთაშორისო საგანმანათლებლო, შემოქმედებით და კვლევით სივრცეში წარმატებული ინტეგრაციის, ინტერნაციონალიზაციისა და განათლების ხარისხის მუდმივი განვითარების მიზნით, მუსიკის საბაკალავრო/სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების წარმატებით განსახორციელებლად სასურველია შემდეგი:

- ადგილობრივი და საერთაშორისო შეხვედრების, კონფერენციების, სემინარების, სეზონური სკოლების, ვორკშოპების, მასტერკლასების, კონცერტების. შემოქმედებითი თუ კვლევითი პროექტების, კონგრესების, სიმპოზიუმებისა და სხვა სახის ღონისძიებების დაგეგმვა/განხორციელება აღნიშნულ ღონისძიებებში სტუდენტთა აქტიური ჩართულობით;
- უცხოეთის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან, სახელოვნებო და სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებთან, სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციასთან, მათ შორის დიპლომატიურ კორპუსთან, საერთაშორისო გრანტების გამცემ

ორგანიზაციებთან, შემოქმედებით ინდუსტრიებთან, სააგენტოებთან, ფესტივალებთან და კონკურსებთან და ა.შ. თანამშრომლობა, აგრეთვე კოოპერირება მეცენატებთან, სპონსორებთან, ბიზნეს წრეებთან და ფილანტროპებთან;

- ადგილობრივ ზოგადსაგანმანათლებლო, პროფესიულსა და/ან უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან, სხვადასხვა სახელოვნებო/სამეცნიერო ორგანიზაციებთან/სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან/ მუზეუმებთან/საცავებთან და ა.შ. კავშირების ჩამოყალიბება;
- შემოქმედებითი და კვლევითი საქმიანობის ინტერნაციონალიზაცია;
- სტუდენტთა პრაქტიკა/სტაჟირების ორგანიზება როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ორგანიზაციებში/ინსტიტუტებში;
- სხვადასხვა ტიპის საგრანტო რესურსების მოძიება;
- და სხვ.

VII. დარგობრივი მახასიათებლის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრები

№	სახელი, გვარი	ორგანიზაცია/დაწესებულება	თანამდებობა
1.	ნანა შარიქაძე	სსიპ - თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია	ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, რექტორი, ასოცირებული პროფესორი
2.	ნანა ვალიშვილი	სსიპ - ანზორ ერქომაიშვილის სახელობის ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრი	ხალხური მუსიკის მიმართულების ხელმძღვანელი; ეთნომუსიკოლოგი, მომღერალი, ლოტბარი, მგალობელ-რეგენტი, პედაგოგი, ექსპერტი სამუსიკო ფოლკლორის დარგში; ღირსების ორდენის კავალერი
3.	მარინა ქავთარაძე	სსიპ - თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია	ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, პროფესორი, მუსიკის ისტორიის მიმართულების ხელმძღვანელი

4.	ნინო ბაქრაძე	სსიპ - თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია	მუსიკის დოქტორი, კამერული ანსამბლის და კვარტეტის კათედრის ასოცირებული პროფესორი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი
5.	დავით ცინცაძე	სსიპ - საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ასისტენტ პროფესორი
6.	მაია გაჩეჩილაძე	სსიპ - საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ასოცირებული პროფესორი
7.	რუსუდან ლორთქიფანიძე	სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	მოწვეული ლექტორი
8.	ტატიანა ჯავახიშვილი	სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	მოწვეული ლექტორი “სამემსრულებლო ხელოვნების” პროგრამის ხელმძღვანელი
9.	ხათუნა მანაგაძე	სსიპ- ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი	ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი - ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტის მუსიკის ფაკულტეტის სრული პროფესორი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი
10.	მარინა ადამია	სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი	კომპოზიციის დოქტორი, სრული პროფესორი, კომპოზიტორი, ილიაუნის მუსიკის ცენტრის დირექტორი
11.	ქეთევან შენგელია	სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი	მუსიკის დოქტორი, პროფესორი, პიანისტი,

			კლავესინისტი, ძველებური მუსიკის სპეციალისტი
12.	გიორგი ქერელაშვილი	სსიპ - თბილისის სახელმწიფო კამერული ორკესტრი	სამხატვრო ხელმძღვანელი
13.	თინათინ ღვინერია	სსიპ ევგენი მიქელაძის სახელობის ცენტრალური სამუსიკო სასწავლებელი	ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, დირექტორის მოადგილე, საფორტეპიანო კლასის პედაგოგი
14.	გულნარა ნიკოლაძე	სსიპ - თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია	სამუსიკო სემინარიის დირექტორი
15.	ქეთევან მანელიშვილი	სსიპ - ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრი	დირექტორის მოადგილე შემოქმედებით დარგში
16.	ნიკოლოზ ცერცვაძე	სსიპ - საზოგადოებრივი მაუწყებელი	„რადიო მუსიკა“ FM 100.9 მთავარი პროდიუსერი
17.	ლიანა ჭონიშვილი	ა(ა)იპ საქართველოს საგუნდო საზოგადოება	ა(ა)იპ საქართველოს საგუნდო საზოგადოების დამფუძნებელი და თავმჯდომარე; თბილისის ვ. სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი, აკადემიური გუნდის დირიჟორობის მიმართულების ხელმძღვანელი, სტუდენტური გუნდის ხელმძღვანელი და დირიჟორი; „საშემსრულებლო ხელოვნების“ საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის გუნდის დირიჟორობის

			კონცენტრაციის ხელმძღვანელი; თბილისის ევგენი მიქელაძის სახელობის ცენტრალური სამუსიკო სასწავლებლის საგუნდო-სადირიჟორო განყოფილების გამგე, პედაგოგი
18.	მარინა გუბელაძე	ქალაქ ქუთაისის კულტურულ სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებათა გაერთიანების ფილიალი, მელიტონ ბალანჩივაძის სახელობის ცენტრალური სამუსიკო სასწავლებელი	დირექტორის მოადგილე სასწავლო დარგში
19.	ლალი ჭელიძე	სსიპ - ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი	მუსიკის ფაკულტეტის დეკანი, კლავიშთან საკრავთა დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, ფორტეპიანოს პედაგოგი, კონცერტმანისტერი
20.	მამუკა სიხარულიძე	ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ცენტრალური სამუსიკო სკოლა, „ნიჭიერთა ათწლედი“	სამუსიკო ხელოვნების დოქტორი, სასწავლო ნაწილის გამგე, საფორტეპიანო განყოფილების პედაგოგი
21.	თამარ წულუკიძე	საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო	შემოქმედებითი პროცესის ხელშეწყობის დეპარტამენტის უფროსი

VIII. მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების უმაღლესი განათლების დარგობრივი მახასიათებლის გარდამავალი დებულებები

1. „უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელში გათვალისწინებულია დეტალური სფეროს „სამუსიკო ხელოვნების“ სპეციფიკა და დარგობრივი მახასიათებლები. კვალიფიკაცია „სამუსიკო ხელოვნება“ გათვალისწინებული იყო საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 10 დეკემბერის N 120/ნ ბრძანებით დამტკიცებულ ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოში, თუმცა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით დამტკიცებულ განახლებულ სწავლის სფეროების კლასიფიკატორში აღნიშნული სფერო გადატანილ იქნა მე-3 სვეტში, რომელიც განკუთვნილია პროფესიული საფეხურის კვალიფიკაციებისთვის. აღნიშნული გადაწყვეტილებით არ იქნა გაზიარებული მსოფლიოში საყოველთაოდ მიღებული პრაქტიკა, რომელიც საშუალებას იძლევა უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურზე იქნას მინიჭებული სამუსიკო ხელოვნების ბაკალავრის, მაგისტრისა და დოქტორის კვალიფიკაციები.

სამუსიკო ხელოვნების საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამები სამუსიკო სფეროს ინტრადისციპლინური პროგრამებია ინტერდისციპლინური კომპონენტებით. შესაბამისად, საეთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებითა და დოკუმენტის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრების მოსაზრებით, სწავლის სფეროების კლასიფიკატორში დეტალური სფეროს 0215 მუსიკა და საშემსრულებლო ხელოვნება 1-ელ სვეტში არსებული სფეროების ჩამონათვალს უნდა დაემატოს „სამუსიკო ხელოვნება“. - აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ ცვლილებების განხორციელების შემდეგ;

2. „უმაღლესი განათლების დარგობრივ მახასიათებელში, სფეროს სპეციალისტების გადაწყვეტილებით, დეტალური სფეროს „0215.1.8 საშემსრულებლო ხელოვნება Performing Arts (საორკესტრო საკრავები, სოლო აკადემიური სიმღერა/ ვოკალის ხელოვნება, კლავიშებიანი საკრავები, ჯაზ-ორკესტრის საკრავები, ჯაზ-ვოკალი, პოპ- 3 ვოკალი)“ ფორმულირება უნდა შეიცვალოს და დაზუსტდეს უმაღლესი სამუსიკო განათლების ეროვნული და საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით და ჩამოყალიბდეს შემდეგი ფორმულირებით: 0215.1.8 საშემსრულებლო ხელოვნება (სიმებიანი საკრავები/ჩასაბერი საკრავები/დასარტყამი საკრავები/ვოკალი/საგუნდო დირიჟორობა/საოპერო-სიმფონიური დირიჟორობა/კონცერტმანისტერობა/კლავიშებიანი საკრავები/ჯაზ-ორკესტრის საკრავები/ჯაზ-ვოკალი/პოპ-მუსიკა/ტრადიციული მუსიკის შემსრულებლობა/ძველებური მუსიკალური საკრავები). Performing Arts (String Instruments/Wind Instruments/Percussion/Vocal Arts /Choral Conducting /Opera and Orchestral Conducting/Collaborative Piano/ Keyboard Instruments/Jazz Orchestra Instruments/Jazz Vocal/Pop-Music/Performance of Traditional Music/Historical Instruments). ფრჩხილებში მითითებული მიმართულებებით შესაძლებელია განხორციელდეს დამოუკიდებელი საგანმანათლებლო პროგრამები ან მოდულები. ფრჩხილებში მითითებული სწავლის სფეროების დაკონკრეტება აღნიშნული სწავლის სფეროს შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების

განმახორციელებელი დაწესებულებებისთვის წარმოადგენს დამატებით მითითებას სფეროში საგანმანათლებლო პროგრამების გავრცელებული პროფილების შესახებ.“. - *აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდეგ;*

3. „ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს ინიცირებით, ცვლილება უნდა შევიდეს სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის მე-4 მუხლის მე-6 პუნქტში და ფორმულირება ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად: „6. კლასიფიკატორის დეტალურ სფეროებში განთავსებულ სწავლის სფეროებში ფრჩხილებში არსებული მითითებები/ ტერმინები არ აისახება კვალიფიკაციის სახელწოდებაში. (გარდა 0215 მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების დეტალურ სფეროში შემავალი სწავლის სფეროებისა).“ მაგალითად: სამუსიკო ხელოვნების ბაკალავრი საშემსრულებლო ხელოვნებაში (სიმებიანი საკრავები)“. - *აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდეგ;*

4. „ასევე, დარგობრივი მახასიათებლის შემმუშავებელი ჯგუფის წევრების გადაწყვეტილებით რამდენადაც აღნიშნული სფეროს სახელწოდება შინაარსობრივად აჯგუფებს დირიჟორობასთან დაკავშირებულ ყველა დეტალურ სფეროს, ზემოაღნიშნული ცვლილების საფუძველზე სწავლის სფეროების კლასიფიკატორიდან ამოღებულ უნდა იქნეს დეტალური სფერო: „ 0215.1.18 სიმფონიური ორკესტრის დირიჟორობა Orchestral Conducting” და 0215.1.14 აკადემიური გუნდის დირიჟორობა Choral Conducting“. ზემოაღნიშნული უნდა დარეგულირდეს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით.“. - *აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდეგ;*

5. „მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების უმაღლესი განათლების დარგობრივი საბჭოს გადაწყვეტილებითა და ევროპის უმაღლესი განათლების სივრცეში აპრობირებული საუკეთესო გამოცდილების გათვალისწინებით, მუსიკისა და საშემსრულებლო ხელოვნების დეტალურ სფეროში უმაღლესი სამუსიკო საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში, ასევე შესაძლებელი უნდა იყოს შემდეგი კვალიფიკაციების მინიჭება:

- ჰუმანიტარული მეცნიერებების ბაკალავრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით Bachelor of Arts (BA)- Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია როგორც დარგობრივი, სპეციფიკური სასწავლო კომპონენტების, ასევე ზოგადსაუნივერსიტეტო/ლიბერალური განათლების სასწავლო დისციპლინების/კომპონენტების ერთობლიობაზე და შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 240 ECTS კრედიტის ფარგლებში.

- ჰუმანიტარული მეცნიერებების მაგისტრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით Master of Arts (MA) – Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია როგორც დარგობრივი, სპეციფიკური სასწავლო, ასევე კვლევითი

კომპონენტის/კომპონენტების ერთობლიობაზე და შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 120 ECTS კრედიტის მოცულობით.

- ხელოვნების ბაკალავრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით Bachelor of Fine Arts (BFA)-Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა მულტიდისციპლინურია, ეფუძნება კურიკულუმის გარკვეულ მოქნილობას და ინტერ და ინტრადისციპლინურ მიდგომას. პროგრამა ორიენტირებულია როგორც დარგობრივი, სპეციფიკური სასწავლო კომპონენტების, ასევე ზოგადსაუნივერსიტეტო/ლიბერალური განათლების სასწავლო დისციპლინების და კომპონენტების ერთობლიობაზე. შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 240 ECTS კრედიტის მოცულობით.

- ხელოვნების მაგისტრი დეტალური სწავლის სფეროს მითითებით/ Master of Fine Arts (MFA) – Field of study. აღნიშნულ კვალიფიკაციაზე გამსვლელი საგანმანათლებლო პროგრამა მულტიდისციპლინურია და ფოკუსირებულია დარგობრივი, სპეციფიური კომპონენტების გაღრმავებაზე კვლევით კომპონენტთან ერთობლიობაში. შესაძლებელია განხორციელებულ იქნას არანაკლებ 120 ECTS კრედიტის მოცულობით.

აღნიშნული უნდა დარეგულირდეს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით განახლებული სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის მე-4 მუხლში „ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საფეხურების შესაბამისი კვალიფიკაციების დასახელებები” და ვიწრო სფეროში 021 ხელოვნება შემავალ შემდეგ დეტალურ სფეროში 0215 მუსიკასთან დაკავშირებული სწავლის სფეროების შესაბამისი კვალიფიკაციის დასახელებების ფორმულირებები ჩამოყალიბდეს ზემოაღნიშნულის შესაბამისად.“ - აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდეგ;

6. „გარდა ინდივიდუალური სწავლებისა, სფეროს მნიშვნელოვანი სპეციფიკური სწავლების მეთოდია ე.წ. შერევითი/კოლაბორაციული სწავლება, რომელიც გულისხმობს საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების სტუდენტების, როგორც ჰორიზონტალურ, ასევე ვერტიკალურ ჭრილში შერევით სწავლებას. აღნიშნული მიდგომით სტუდენტთა მომზადება განსაკუთრებით ეფექტიანია საანსამბლო, საგუნდო, საორკესტრო კლასების, სტუდიო კლასების, ვორქშოპებისა და მასტერკლასების, ასევე შემოქმედებითი პროექტების დროს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სამუსიკო სახელოვნებო საგანმანათლებლო პროგრამა შესაძლებელია ითვალისწინებდეს სასწავლო კურსებს, რომლებიც ეფუძნება უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურის სტუდენტების შერევით/კოლაბორაციულ სწავლებას, რაც უნდა დარეგულირდეს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 10 აპრილის №69/ნ ბრძანებით დამტკიცებული სწავლის სფეროების კლასიფიკატორის მე-6 მუხლით: „მუხლი 6. კლასიფიკატორის შესაბამისად უმაღლესი 12 საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება” და უნდა დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-8 პუნქტი „8. სახელოვნებო საგანმანათლებლო პროგრამა შესაძლებელია ითვალისწინებდეს სასწავლო კურსებს, რომლებიც ეფუძნება უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურის სტუდენტების შერევით/კოლაბორაციულ სწავლებას.“ - აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდეგ;

7. „საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებით სამუსიკო განათლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, შეფასების მეთოდად დაშვებულ უნდა იქნეს შემოქმედებითი/საშემსრულებლო პროექტის/ნამუშევრის შეფასება - "წარმატებით ჩააბარა/ჩააბარა/ვერ ჩააბარა" სისტემის მეშვეობით. აღნიშნული ცვლილების ინიცირება საბჭომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს 2022 წლის 6 ივლისს წარუდგინა წერილით (ცენტრში რეგისტრაციის N776820) უმაღლესი სამუსიკო განათლების შესახებ; სამინისტრომ გაიზიარა წარმოდგენილი ინიციატივა (2022 წლის 21 ოქტომბერს N1335566 წერილი) და დაადგინა, რომ „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებაში შევიდეს ცვლილება, რომლის თანახმად, სახელოვნებო მიმართულებით შესაძლებელია დაშვებულ იქნეს შემოქმედებითი/საშემსრულებლო პროექტის/ნამუშევრის შეფასება - „წარმატებით ჩააბარა/ჩააბარა/ვერ ჩააბარა“ სისტემის მეშვეობით. სადაც, წარმატებით ჩააბარა უტოლდება 91-100 ქულას, ჩააბარა უტოლდება 51- 90 ქულას, ხოლო ვერ ჩააბარა - 50 ქულასა და ნაკლებს. მოცემულ შემთხვევაში, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უზრუნველყოფს აღნიშნული სისტემით მიღებული შეფასების გადაყვანას ამ ბრძანებით დადგენილ ქულობრივ სისტემაზე, რაც აისახება დიპლომის დანართში.“. - აღნიშნული დათქმა ამოქმედდეს შესაბამის ნორმატიულ აქტში ცვლილებების განხორციელების შემდეგ.